

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

14 сентябрь 2026 ел

КАРАР

№ 4552

Башкарма комитетның «2024-2026 елларга Яр Чаллы шәһәренең территориаль ижтимагый үзидарәсен үстерү» муниципаль программасын раслау турында» 2023 елның 31 октябрәндәге 10494 номерлы Карарына үзгәрешләр кергү хакында

Шәһәр Советының «Шәһәр Советының «2025 елга, 2026 һәм 2027 еллар план чорына Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлеге бюджеты турында» 2024 елның 6 декабрәндәге 39/4 номерлы Карарына үзгәрешләр кергү турында» 2025 елның 23 июнендәге 44/4 номерлы Карары, Шәһәр Советының 2007 елның 21 февралендәге 19/8 номерлы Карары белән расланган Муниципаль хокукый актлар системасы турында нигезләмәнең 5.24 пункты нигезендә

КАРАР БИРӘМ:

1. Башкарма комитетның «2024-2026 елларга Яр Чаллы шәһәренең территориаль ижтимагый үзидарәсен үстерү» муниципаль программасын раслау турында» 2023 елның 31 октябрәндәге 10494 номерлы Карарына (Башкарма комитетның 2024 елның 22 февралендәге 1142 номерлы, 2024 елның 5 сентябрәндәге 5721 номерлы, 2025 елның 13 мартындагы 1932 номерлы, 2025 елның 16 октябрәндәге 8372 номерлы Карарлары редакциясендә) түбәндәге үзгәрешләрне кертергә:

1) 2 пунктны яңа редакциядә бөян итәргә:

«2. Башкарма комитетның финанс идарәсенә «2024-2026 елларга Яр Чаллы шәһәренең территориаль ижтимагый үзидарәсен үстерү» муниципаль программасы чараларын финанслауны шәһәр бюджеты акчалары хисабына 107 130,72 мең сум күләмендә тәмин итәргә: 2024 ел – 38 606,40 мең сум, 2025 ел – 37 939,83 мең сум, 2026 ел – 30 584,49 мең сум.»;

2) кушымтаны кушымтада каралганча яңа редакциядә бөян итәргә.

2. Башкарма комитетның эш көгазьләрен алып бару идарәсенә өлеге карарны Татарстан Республикасы рәсми хокукый мәгълүмат порталында (<https://pravo.tatarstan.ru>) рәсми бастырып чыгаруны һәм аны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә <https://nabchelny.ru> адрэсы буенча Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлегенең рәсми сайтында урнаштыруны тәмин итәргә.

3. Элеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Башкарма комитетның шәһәр хужалыгы һәм халык яшәешен тәэмин итү идарәсе башлыгы Р.Ф. Вилдановка, Башкарма комитетның Комсомол районы хакимияте Башлыгы Л.И. Әхмәтжановка, Башкарма комитетның Үзәк районы хакимияте Башлыгы Ф.Ф. Хәбибуллинга, Башкарма комитетның Автозавод районы хакимияте Башлыгы А.Ш. Хәснуллинга йөкләргә.

Башкарма комитет
Житәкчесе

Ф.Ш. Салахов

Башкарма комитетның
2026 елның 14 маендагы
4552 номерлы карарына
кушымта

Башкарма комитетның
2023 елның 31 октябрдәгә
10494 номерлы карарына
кушымта

1 бүлек. «2024-2026 елларга Яр Чаллы шәһәренәң
территориаль ижтимагый үзидарәсен үстерү»
муниципаль программасының паспорты

Муниципаль программаның исеме	«2024-2026 елларга Яр Чаллы шәһәренәң территориаль ижтимагый үзидарәсен үстерү» муниципаль программасы (алга таба - программа)
Программаны эшләү өчен нигез (хокукый актның исеме, номеры һәм датасы)	«Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлеге Шәһәр Советының 2005 елның 8 декабрдәгә 6/5 номерлы Карары белән расланган шәһәр Уставы, Шәһәр Советының 2014 елның 17 апрелдәгә 30/18 номерлы Карары белән расланган Яр Чаллы шәһәрендә территориаль ижтимагый үзидарәне оештыру һәм гамәлгә ашыру тәртибе
Программаны төп эшләүчеләр	Башкарма комитетның районнар хакимиятләре, Башкарма комитетның шәһәр хужалыгы һәм халык яшәешен тәэмин итү идарәсе
Программаны башкаручылар	Башкарма комитетның районнар хакимиятләре, Башкарма комитетның шәһәр хужалыгы һәм халык яшәешен тәэмин итү идарәсе
Программаның максаты	Территориаль ижтимагый үзидарәненәң (алга таба - ТИҮ) тотрыклы эшләве һәм үсеше өчен уңайлы шартлар формалаштыру
Программаның бурычлары	1. Җирле әһәмияткә ия мәсьәләләрне хәл итү өчен Яр Чаллы шәһәре халкын ТИҮне үстерү процессына җәлеп итү. 2. Халыкның социаль әһәмияткә ия инициативаларын тормышка ашыру өчен җирле үзидарә органының ТИҮ оешмалары белән үзара эшчәнлеген оештыруны камилләштерү. 3. ТИҮ оешмалары эшчәнлегенәң сыйфатын арттыру өчен шартлар булдыру.
Программаны тормышка ашыру сроклары һәм этаплары	2024 - 2026 еллар: - 1 этап - 2024 ел; - 2 этап - 2025 ел; - 3 этап - 2026 ел.

Еллар буенча бүлеп, программаны финанслау күләме һәм чыганакалары	Финанслау чыганакалары	Программаны тормышка ашыру еллары (мең сум)			
		2024 ел	2025 ел	2026 ел	Тормышк а ашыру чорында барлығы
	Муниципаль бюджет	500,00	0,00	5 500,00	6000,00
	Федераль бюджет	-	-	-	-
	Республика бюджеты	38 106,40	37 939,83	25 084,49	101 130,72
	Башка чыганакалар	-	-	-	-
	Барлығы:	38 606,40	37 939,83	30 584,49	107 130,72
	Программаны тормышка ашыруга тотыла торган акчаларның күләме шәһәр бюджеты мөмкинлекләреннән, Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлеге территориясендәге инфляция процессларыннан һәм икътисадый хәлдән чыгып аныкланырга һәм тәзәтмәләр кертелергә мөмкин				
Программаны тормышка ашыруның көтелгән нәтижеләре һәм нәтижелелек күрсәткечләре	Программаны тормышка ашыру нәтижәсендә 2026 елга түбәндәгеләргә ирешү күздә тотыла: 1) ТИҮ эшчәнлегә өлкәсенә җәлеп ителгән шәһәрдә яшәүчеләр саны арту; 2) халыкны җирле әһәмияткә ия мәсьәләләрне хәл итүгә җәлеп итү; 3) дәүләт хакимияте органнары, җирле үзидарә органнары һәм ТИҮ оешмалары арасында үзара эшчәнлекне яхшырту; 4) ТИҮне материал-техник тәэмин итү хисабына эш сыйфатын арттыру, эшләрне башкару срокларын кыскарту; 5) Яр Чаллы шәһәренең ТИҮ системасын үстерү.				
Программаның үтәлешен контрольдә тотуны оештыру системасы	Программаның үтәлешенә гомуми. контрольне Башкарма комитетның шәһәр хужалыгы һәм халык яшәешен тәэмин итү идарәсе башлыгы гамәлгә ашыра				

2 бүлек. Программаны тормышка ашыру өлкәсе характеристикалары, күрсәтелгән өлкәдәге төп проблемаларга тасвирлама һәм аны үстерү прогнозы

ТИҮ мөстәкыйль рәвештә һәм үз җаваплылыгында җирле әһәмияткә ия мәсьәләләр буенча үз инициативаларын гамәлгә ашыру өчен, яшәү урыны буенча шәһәр территориясе өлешләрендә гражданның үз оешмасы булып тора.

ТИҮ эшчәнлегенең төп максаты булып гражданның тормыш сыйфатын арттыру, үсеш алган гражданның җәмгыятә төзү, җирле әһәмияткә ия бик кирәкле проблемаларны һәм аерым мәсьәләләрне үз инициативасы белән чишү тора. ТИҮ бер үк вакытта халык хакимияте структуралары сыйфатында да, коммерцияле булмаган хужалык итү субъектлары сыйфатында да эш итә, җирле үзидарә бурычларын хәл итүдә катнашуга гражданның җәлеп итүдә төп рольне үти.

ТИҮ җирле әһәмияткә ия мәсьәләләр буенча халыкның үз инициативаларын тормышка ашыруга мөмкинлек бирә һәм җирле берләшмәләрнең проблемаларын хәл итүдә мөһим роль уйный.

Беренчедән, ТИҮ – жирле әһәмияткә ия мәсьәләләргә хәл итү өчен Яр Чаллы шәһәре халкының интеллектуаль, фәнни, мәдәни потенциалын киң файдалану мөйданчыгы ул.

Икенчедән, ТИҮ халык проблемалары һәм сораулары турындагы мәгълүмат оператив рәвештә жирле үзидарә органнарына барып ирешә торган, оештырылган мәгълүмат каналы булып тора. Шул ук вакытта, ТИҮ органнары жирле үзидарә органнарыннан мөһим мәгълүматны халыкка житкерү чарасы да булырга мөмкин.

Өченчедән, ТИҮ – ачыкланган проблемаларны чишү, гражданның үз запросларын үзләре хәл итү өчен төп чара.

Хәзерге вакытта Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлеге территориясендә 80 ТИҮ рәсми теркәлгән һәм эшли.

Яр Чаллы шәһәрендә ТИҮ системасын формалаштыру төгәлләнә һәм шуның өчен ул жирле үзидарә органнары арасында җайга салуга, камилләштерүгә һәм ярдәмгә мөһтәҗ.

Гамәлдәге ТИҮнең эш процессында күп кенә төп проблемалар ачыкланды:

1) территорияләргә үстерү проблемаларын хәл иткәндә гражданның жәмгыятең активлык дәрәжәсе түбән булу;

2) дәүләт хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары, ТИҮ оешмалары арасында үзара эшчәнлек механизмнары камил булмау;

3) ТИҮнең материал-техник ятан тәэмин ителешә житәрлек булмау;

4) ТИҮ оештыру һәм аның эшчәнлек юнәлешләре мәсьәләләргә буенча халыкның хәбәрдарлык дәрәжәсе түбән булу;

5) жирле үзидарә органнары тарафыннан жирле әһәмияткә ия мәсьәләләргә хәл итү өчен ТИҮ потенциалыннан житәрлек файдаланмау.

Шәһәр бюджетыннан финанс ярдәме күрсәтелгәндә югарыда күрсәтелгән проблемаларны чишүгә комплекслы һәм системалы якин килү ТИҮне нәтиҗәле үстерергә мөмкинлек бирәчәк.

Барлык программа чараларын уңышлы тормышка ашыру мөмкинлек бирәчәк:

1) ТИҮ эшчәнлегә өлкәсенә җәлеп ителгән Яр Чаллы шәһәрендә яшәүчеләр санын арттырырга;

2) халыкны жирле әһәмияткә ия мәсьәләләргә хәл итүгә җәлеп итәргә;

3) дәүләт хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары һәм ТИҮ оешмалары арасында үзара эшчәнлекне яхшыртуга;

4) ТИҮне материал-техник тәэмин итү хисабына эш сыйфатын арттырырга, эшләргә башкару срокларын кыскартырга.

3 бүлек. Программаның төп максатлары һәм бурычлары, аны тормышка ашыру сроклары һәм этаплары

Максат – ТИҮнең тотрыклы эшләве һәм үсеше өчен уңайлы шартлар тудыру.

Куелган максатка ирешү өчен түбәндәге бурычларны хәл итү күздә тотыла:

1) жирле әһәмияткә ия мәсьәләләргә хәл итү өчен Яр Чаллы шәһәре халыкны ТИҮне үстерү процессына җәлеп итү;

2) халыкның социаль әһәмияткә ия инициативаларын тормышка ашыру өчен жирле үзидарә органының ТИҮ оешмалары белән үзара эшчәнлеген оештыруны камилләштерү;

3) ТИҮ оешмалары эшчәнлегенә сыйфатын арттыру өчен шартлар булдыру.

Программа 2024-2026 елларда тормышка ашырыла.

Программаны тормышка ашыру этаплары:

- 1 этап – 2024 ел;

- 2 этап – 2025 ел;

- 3 этап – 2026 ел.

4 бүлек. Программаны тормышка ашыру нәтижәләлеген билгеләргә мөмкинлек бирүче индикаторлар

Программа чараларының нәтижәләлеген бәяләү өчен түбәндәге күрсәткечләрдән файдаланырга тәкъдим ителә:

№ т/б	Индикаторның исеме	Исәпләү методикасы	Чыганақ
1.	ТИУ эшчәнлегә өлкәсенә жәлеп ителгән гражданның саны, процент	$Dз = Чз / Чн \times 100$, монда: Dз - ТИУ эшчәнлегә өлкәсенә жәлеп ителгән шәһәр халкының чагыштырма саны; Чз - ТИУ оештырган чараларда катнашучы шәһәр халкының саны; Чн - статистика мәғлүматлары буенча шәһәр халкы саны	Башкарма комитет районнар хакимиятләренең хисаплары, Башкарма комитетның икътисадый үсеш һәм эшмәкәрлеккә ярдәм күрсәтү идарәсе мәғлүматы
2.	ТИУ тарафыннан игътибарга алынган социаль якланмаган гражданның өлеше, процент	$Ди = Чзи / Чни \times 100$, монда: Ди - ТИУ тарафыннан игътибарга алынган социаль якланмаган гражданның өлеше; Чзи - ТИУ тарафыннан игътибарга алынган социаль якланмаган гражданның саны; Чни - социаль якланмаган гражданның саны;	Башкарма комитет районнар хакимиятләренең хисаплары, Татарстан Республикасы Хезмәт, халыкны эш белән тәэмин итү һәм социаль яклау министрлығының Яр Чаллы шәһәрендәге социаль яклау идарәсе мәғлүматы
3.	Оргтехника һәм мебель белән жиһазландырылган ТИУ өлеше, процент	$До = No / Nн \times 100$, монда Do - оргтехника һәм мебель белән жиһазландырылган ТИУ өлеше; No - оргтехника һәм мебель белән жиһазландырылган эш урыннары саны; Nн - оргтехника һәм мебель белән жиһазландырылырга тиешле эш урыннары саны	Башкарма комитет районнар хакимиятләренең хисаплары
4.	ТИУ тарафыннан оештырылган мәдәни-массакуләм чаралар саны, берәмлек	N - ТИУ тарафыннан оештырылган мәдәни-массакуләм чаралар саны	Башкарма комитет районнар хакимиятләренең хисаплары
5.	ТИУдә катнашучылар саны, кеше	N - ТИУдә катнашучылар саны	Башкарма комитет районнар хакимиятләренең хисаплары
6.	Материаль стимуллаштыру рәвешендә акча алган ТИУ активы өгзалары саны, кеше	N - материал стимуллаштыру рәвешендә акча алган ТИУ активы өгзалары саны	Башкарма комитет районнар хакимиятләренең хисаплары
7.	Үткөрелгән очрашулар саны, берәмлек	N - үткөрелгән очрашуларның гомуми саны	Башкарма комитет районнар хакимиятләренең хисаплары

8.	ТИҮ тарафыннан оештырылган чараларга жәлеп ителгән шәһәрдә яшәүчеләр саны, кеше	N – ТИҮ тарафыннан оештырылган чараларга жәлеп ителгән шәһәрдә яшәүчеләр саны	Башкарма комитет районнар хакимиятләренең хисаплары
----	---	---	---

5 бүлек. Программаны ресурслар белән тәэмин итү

Программаны финанслау чыганагы булып Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлеге бюджеты тора.

2024-2026 елларга программаны финанслау күләме 107 130,72 мең сум тәшкил итә: 2024 ел – 38 606,40 мең сум, 2025 ел – 37 939,83 мең сум, 2026 ел – 30 584,49 мең сум.

6 бүлек. Программаны тормышка ашыру механизмы

Программа чараларын тормышка ашыру барышына контрольне Башкарма комитетның шәһәр хужалыгы һәм халык яшәешен тәэмин итү идарәсе гамәлгә ашыра.

Программаның нәтижәләлеген анализлау Башкарма комитетның 2017 елның 11 сентябрдәге 5326 номерлы Карары белән расланган Муниципаль программаларны эшләү, тормышка ашыру һәм аларның нәтижәләлеген бәяләү тәртибе нигезендә гамәлгә ашырыла.

7 бүлек. Программаның максатлары, бурычлары, нәтижеләрен бәяләү индикаторлары һәм программа чаралары буенча финанслау

№ т/б	Чараларның исеме	Башкаручылар	Чараларны үтәү сроклары	Ахыргы нәтижеләрен бәяләү индикаторлары, үлчәү берәмлекләре	Индикаторларның зурлыгы				Программа чараларын муниципаль бюджеттан финанслау (мең сум)		
					2023 (база)	2024 ел	2025 ел	2026 ел	2024 ел	2025 ел	2026 ел
Максатның исеме: Территориаль иҗтимагый үзидарәнең тотрыклы эшләве һәм үсеше өчен уңайлы шартлар формалаштыру											
1 нче бурычның исеме: Жирле аһәмияткә ия мәсьәләләрне хәл итү өчен Яр Чаллы шәһәре халкын ТИҮне үстерү процессына җәлеп итү											
1.	Территорияне төзекләндерүне контрольдә тоту буенча рейдлар	Башкарма комитетның районнар хакимиятләре		Чарада катнашкан гражданнар өлеше, процент	1	1,5	2	2,5	финансланмый		
2.	Мәктәпкә әзерләнергә ярдәм ит	Башкарма комитетның районнар хакимиятләре		Чарада катнашкан гражданнар өлеше, процент	1	1,5	2	2,5	финансланмый		
3.	Өлкән буын ункөнлеге	Башкарма комитетның районнар хакимиятләре		Чарада катнашкан гражданнар өлеше, процент	1	1,5	2	2,5	финансланмый		

4.	Мөмкинлекләр е чиклэнгән кешеләр ункөнлеге	Башкарма комитетның районнар хакимиятләре		Чарада катнашкан гражданныр өлеше, процент	1	1,5	2	2,5	финансланмый		
5.	Ачык һавада кино күрсәтү	Башкарма комитетның районнар хакимиятләре		Чарада катнашкан гражданныр өлеше, процент	3	3,5	4	5	финансланмый		
6.	Ишегалды бөйрәме	Башкарма комитетның районнар хакимиятләре		Чарада катнашкан гражданныр өлеше, процент	3	3,5	4	5	финансланмый		
7.	Бөек Ватан сугышында катнашучылар һәм ветеранныр белән очрашулар	Башкарма комитетның районнар хакимиятләре		Чарада катнашкан гражданныр өлеше, процент	1	1,5	2	2,5	финансланмый		
8.	«Елның иң якшы территориаль ижтимагый үзидарәсе» конкурсын оештыру һәм үткөрү	Башкарма комитетның районнар хакимиятләре, Башкарма комитетның шәһәр хужалыгы һәм халык яшәешен тәмин итү идарәсе (оештыруда ярдәм күрсәтү өлешендә)	2024-2026 еллар	Конкурста катнашучы ТИҮ саны	50	78	79	80	500,0	0,0	500,0

2 нче бурычның исеме: Халыкның социаль әһәмияткә ия инициативаларын тормышка ашыру өчен жирле үзидарә органының ТИҮ оешмалары белән үзара эшчәнлеген оештыруны камилләштерү									
9.	ТИҮ ассоциацияләр ен һәм ТИҮ координациялә ү үзәген үстерү эше	Башкарма комитетның шәһәр хужалыгы һәм халык яшәешен тәэмин итү идарәсе		Үткәрелгән очрашулар саны, берәмлек	4	4	4	4	финансланмый
10.	Иҗтимагый әһәмияткә ия бурычларны тормышка ашыруга гражданның жәлеп итүнең нәтижәле формасы буларак ТИҮ советларын үстерү эше	Башкарма комитетның районнар хакимиятләре		Үткәрелгән очрашулар саны, берәмлек	30	30	30	30	финансланмый
11.	Халык белән эшләүдә ТИҮ эшчәнлеген активлаштыру,	Башкарма комитетның районнар хакимиятләре		ТИҮ тарафыннан ярдәм күрсәтелә	4	5	6	7	финансланмый

	социаль яклау чараларына мохтаж гражданнарға аеруча игътибар күрсәтү			торган социаль якланмаган гражданнар өлеше, процент							
3 нче бурычның исеме: ТИҮ оешмалары эшчәнлегенең сыйфатын арттыру өчен шартлар булдыру.											
12.	«Иң яхшы ТИҮ практикасы» конкурсын оештыру һәм үткәрү	Башкарма комитетның районнар хакимиятләре, Башкарма комитетның шәһәр хужалыгы һәм халык яшәешен тәэмин итү идарәсе (оештыруда ярдәм күрсәтү өлешендә)	2024-2026 еллар	ТИҮ тарафыннан тормышка ашырылган практикалар саны, берәмлек	-	25	30	35	0,00	0,00	5 000,0

13.	Яр Чаллы шәһәренең ТИҮ житәкчеләре тарафыннан компенсация түләүләре алу	Башкарма комитетның районнар хакимиятләре, Башкарма комитетның шәһәр хужалыгы һәм халык яшәешен тәэмин итү идарәсе (оештыруда ярдәм күрсәтү өләшендә)	2024-2026 еллар	Яр Чаллы шәһәре территориясендә эшчәнлекне гамәлгә ашырчы ТИҮ саны/ Татарстан Республикасы бюджетыннан компенсация түләүләре алучы ТИҮ саны	78/78	78/78	79/79	80/80	24 462,08	25 773,28	25 084,49
14.	«Татарстан Республикасының иң яхшы территориаль ижтимагый үзидарәсе» республика конкурсында катнашу	Башкарма комитетның районнар хакимиятләре, Башкарма комитетның шәһәр хужалыгы һәм халык яшәешен тәэмин итү идарәсе (оештыруда ярдәм күрсәтү өләшендә)	2024-2026 еллар	ТИҮ тарафыннан республика конкурсына куелган проектлар саны/ Республика бюджетыннан финансланган, ТИҮ тарафыннан тормышка ашырылган социаль әһәмияткә ия	-	22	21	-	13 644,32	13 166,55	0,00

				проектлар саны							
	Барлығы:								-	-	-
	Программа буенча барлығы:								38 606,40	38 939,83	30 584,49

Башкарма комитет Аппараты
Житөкчесе урынбасары,
эш кәгазьләрен алып бару идарәсе башлығы

Н.И. Галиева